

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 18.7.2007
COM(2007) 409 galīgā redakcija

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

Mobilās televīzijas iekšējā tirgus nostiprināšana

{SEC(2007) 980}
{SEC(2007) 981}

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

Mobilās televīzijas iekšējā tirgus nostiprināšana

1. MOBILĀ TELEVĪZIJA — JAUNA IESPĒJA ES

Jēdziens „mobilā televīzija” apzīmē audiovizuāla satura pārraidi uz mobilu ierīci¹. Mobilā televīzija potenciāli varētu pilnībā izmainīt to, kā patērētāji skatās televīziju un izmanto audiovizuālos pakalpojumus. Tā piedāvā iespēju skatīties jebkādos raidījumus jebkad un jebkur, kā arī paver durvis uz jaunu interaktīvu pasauli, kurā tradicionālos satura pakalpojumus un satura pakalpojumus pēc pieprasījuma papildina pakalpojumi, kas ir pielāgoti katra patērētāja vajadzībām un gaumei. Mobilā televīzija apvieno divas spēcīgas sociālās tendences — lielāku mobilitāti un jaunus piekļuves veidus plašsaziņas līdzekļu saturam. Tāpēc tā varētu kļūt par vienu no nākamajām uz patērētāju orientētām tehnoloģijām, kas strauji attīstīsies.

Apvienojot personiskos **mobilos sakarus** — vienu no dinamiskākajiem Eiropas tirgiem — un **audiovizuālo saturu**, mobilā televīzija ir vērtīgu, inoatīvu pakalpojumu priekšējās rindās. Tiek lēsts, ka 2011. gadā šā tirgus vērtība varētu sasniegt 7 līdz 20 miljardus euro, un pasaules mērogā tas varētu aptvert no 200 līdz 500 miljoniem patērētāju². Šis ir piemērs digitālajai konverģencei — koncepcijai, kas ir Komisijas stratēģijas informācijas sabiedrībai *i2010* pamatā. Digitālā konverģence Eiropā rada jaunas iespējas uzņēmējdarbībai, jaunas darbvietas un jaunus patērētāju pakalpojumus, veicinot Eiropas konkurētspēju un labklājību, kas ir saskaņā ar **atjaunoto Lisabonas stratēģiju izaugsmei un nodarbinātībai** un Eiropadomes 2006. gada pavasara sanāksmē pieņemtajām darbībām. Mobilās televīzijas attīstība labi sader ar mērķiem, kas nosprausti Komisijas **paziņojumā**³ **Lahti neoficiālajai Eiropadomes sanāksmei** par jauninājumiem veicinošu, modernu Eiropu.

Eiropas iekārtu ražotājiem un pakalpojumu sniedzējiem ir liela nozīme mobilās televīzijas izmēģinājumos un komerciālā ieviešanā tirgū pasaules mērogā. Tomēr mobilās televīzijas pakalpojumu ieviešana un izplatīšana ES līdz šim ir bijusi lēna. **Konkurenti no Eiropas galveno partneru vidus, pirmām kārtām no Āzijas un ASV, ir guvuši nozīmīgus panākumus šajā jomā, un, ja vien Eiropas mērogā netiks uzņemti pietiekami un vajadzīgā apmērā saskaņoti apgrīezieni, pastāv risks, ka Eiropa mobilo pakalpojumu jomā varētu zaudēt savas konkurences priekšrocības**⁴ un palaist garām nozīmīgu iespēju veicināt izaugsmi un jauninājumus.

¹ Mobilo televīziju var uztvert vairākas ierīces, bet populārākā no tām ir mobilais telefons.

² Tirgus analīzes kopsavilkumu skatīt ietekmes novērtējumā.

³ Komisijas paziņojums Eiropadomei (Neoficiālā sanāksme Lahti, Somijā 2006. gada 20. oktobrī) „Jauninājumus veicinoša, moderna Eiropa”, COM(2006) 589, 12.10.2006., OV C 332, 30.12.2006., 42. lpp.

⁴ Piemēram, 2007. gada pavasarī Dienvidkorejā bija vairāk nekā 4 miljoni lietotāju un Japānā – vairāk nekā 7 miljoni. Salīdzinājumam jāmin, ka ES ir ne vairāk kā 500 000 klientu.

Tāpēc Eiropai ir **vajadzīgs izveidot savu rīcības modeli**. Šobrīd mobilā televīzija joprojām vēl ir tikai savas attīstības aizsākumā: 2006. bija nozīmīgs gads izmēģinājumuprojektu un paziņojumu ziņā; 2007. gadā Itālijā, Somijā un mazākā mērā arī Vācijā un Apvienotajā Karalistē šos pakalpojumus piedāvā komerciāli, un ir paredzēts sākt tos piedāvāt valsts mērogā Vācijā, Francijā un Spānijā. Tomēr tehnoloģiskās un normatīvās nedrošības dēļ pakalpojuma izvēršana notiek ļoti lēni. Uzskata, ka 2008. būs nozīmīgs gads mobilās televīzijas ieviešanai ES, jo tajā ir gaidāmi tādi nozīmīgi sporta pasākumi kā Eiropas futbola čempionāts un Olimpiskās spēles, kas sniegs vienreizēju iespēju palielināt patērētāju informētību par jaunajiem pakalpojumiem un iedrošināt tos sākt izmantot. Mērķis sniegt Eiropas iedzīvotājiem iespēju uzsākt šo novatorisko pakalpojumu izmantošanu 2008. gadā un nodrošināt Eiropas uzņēmumu dalību šajā novatoriskajā procesā ir visas sabiedrības interesēs, tādēļ attaisnojas Eiropas Savienības aktīva rīcība šajā jomā.

Panākumus šo novatorisko pakalpojumu ieviešanā Eiropas Savienībā noteiks tas, vai tiks izveidoti labvēlīgi apstākļi, kas ļaus sakaru uzņēmumiem un patērētājiem izmantot iekšējā tirgus priekšrocības un panākt nepieciešamos **apjomradītos ietaupījumus**.

Mobilās televīzijas pārraide var notikt dažādos veidos — kā tiešraide, kā raidījumi ar laika nobīdi vai kā raidījumi pēc pieprasījuma. Mobilās televīzijas pakalpojumu pārraidei var izmantot dažādus tīklus, tostarp mobilo sakaru tīklu, virszemes apraidi un satelītu vai internetu. Attiecībā uz mobilo televīziju ir lietderīgi izšķirt uniraidi jeb apraidi no viena raidītāja vienam saņēmējam [unicast] un apraidī no viena raidītāja daudziem saņēmējiem [broadcast]⁵. Šā paziņojuma un tam pievienotā ietekmes novērtējuma nolūkā „**mobila televīzija**” **apzīmē tikai mobilās televīzijas virszemes apraides pakalpojumus**. Definīcija ir šādi ierobežota tāpēc, ka attiecībā uz patlaban piedāvātajiem mobilo sakaru tīklu pakalpojumiem politika un tiesiskais regulējums jau ir izveidoti un Eiropas Savienībā šie pakalpojumi ir labi attīstīti — lielākā 3G operatoru daļa tos iekļauj savu komercpiedāvājumu klāstā. Turklāt tikai apraides režīmā ir iespējams to pašu saturu piegādāt vienlaicīgi lielam skaitam lietotāju, un tāpēc tam ir būtiska nozīme, lai panāktu mobilās televīzijas pakalpojumu plašu izmantojumu. Mobilie satelītsakaru pakalpojumi arī var būt nozīmīga platforma mobilajai televīzijai. Tomēr šajā jomā ir jārisina citas problēmas nekā mobilo virszemes pakalpojumu jomā, un tās ir iztīrītas atsevišķā Komisijas ierosmē⁶.

⁵ Saskaņā ar Eiropas Mobilās apraides padomi (*European Mobile Broadcasting Council, EMBC*) mobilās apraides pakalpojums ir pakalpojums, ar kuru multivides saturu vienlaicīgi izplata daudziem saņēmējiem, (potenciāli) tos nezinot.

⁶ Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm ir pieņēmusi Lēmumu 2007/98/EK (OV L 43, 15.2.2007., 32. lpp.), ar kuru 2 GHz frekvenču joslas ir rezervētas mobilo satelītsakaru pakalpojumu sistēmām, tostarp papildus komponentiem uz Zemes, tādējādi radot iespēju, ka šīs frekvenču joslas varētu izmantot mobilās televīzijas pakalpojumiem. Lai pienācīgi ņemtu vērā satelītu sistēmu pārrobežu darbību, Komisija ir ierosinājusi, ka ES līmenī tā varētu koordinēt atļauju piešķiršanas procedūru un sakaru uzņēmumu atlasī.

2. GALVENIE IZDOŠANĀS FAKTORI

2006. gadā Komisija sāka dialogu ar ieinteresētajām personām nolūkā noteikt un risināt jautājumus, kas skar jaunus mobilās televīzijas pakalpojumus. Konkrēti, Komisijas dienesti palīdzēja izveidot nozari apvienojošu grupu **Eiropas Mobilās apraides padomi** (*European Mobile Broadcasting Council, EMBC*) — forumu, kurā pirmo reizi vienkopus tikās visi galvenie, ar šo jomu saistītie nozares pārstāvji, tostarp raidorganizācijas, ražotāji, satura veidotāji un sakaru uzņēmumi. *EMBC* 2007. gada martā pieņēma nozares ieteikumus. Par konkrētiem jautājumiem regulāras apspriedes ar dalībvalstīm notika institucionālajos forumos, tostarp Radiofrekvenču spektra politikas grupā, Radiofrekvenču spektra komitejā un Komunikāciju komitejā⁷. Komisija turpinās apspriedes ar ieinteresētajām personām, tostarp patērētāju organizācijām, un aicinās nozares dalībniekus turpināt darbu savstarpējas savietojamības uzlabošanai, jo īpaši pārraides un apkalpošanas jomā.

Šo apspriežu rezultātā ir konstatēti **trīs galvenie faktori**, kam ir būtiska nozīme, lai mobilās televīzijas ieviešana būtu veiksmīga:

- tehniskie aspekti (standarti/savstarpēja savietojamība);
- jauninājumiem un ieguldījumiem labvēlīgs tiesiskais regulējums;
- labas kvalitātes frekvenču spektra nodrošināšana mobilās televīzijas pakalpojumiem.

2.1. Tehniskie aspekti (standarti/savstarpēja savietojamība)

Vienota tehniskā standarta pieņemšana mobilajai televīzijai dotu nozīmīgus ieguvumus Eiropas patērētājiem un nozarei. Tā sniegtu visiem mobilās televīzijas ķēdes locekļiem — iekārtu ražotājiem, lietojumprogrammu izstrādātājiem, raidorganizācijām, satura veidotājiem, mobilo sakaru uzņēmumiem — skaidrību par lēmumiem, kas saistīti ar tehnoloģiju. Iekārtu ražošanā un pakalpojumu izstrādē ieguldīs tikai tad, ja vide būs prognozējama; tas palīdzētu radīt pakalpojumu ieviešanai nepieciešamos apjomradītos ietaupījumus. Iekārtu un pakalpojumu pieejamība un cenu samazināšanās rosinātu pieprasījumu, kas savukārt **palīdzētu sasniegt kritisko masu, kura nodrošinātu uzņēmējdarbības ilgtspējību mobilās televīzijas jomā.**

GSM panākumi visā pasaulē, pateicoties kuriem Eiropa izvirzījās par globāla mēroga līderi mobilo sakaru jomā, ir piemērs tam, cik lieli var būt papildiegunumi, ja nozares visas iesaistītās personas vienojas izstrādāt jaunu pakalpojumu, pamatojoties uz vienotu standartu. Arī apraides jomā vienotu standartu izmantošana ir plaši izplatīta. Patlaban katras Eiropas digitālās apraides platformas pārraidīšanas tehnika pamatojas uz atbilstīgajiem *DVB* tipa standartiem⁸, ko arī aktīvi popularizē Eiropas Komisija attiecībā ar trešām valstīm un atbalsta Eiropas pētnieku aprindas. Vienota standarta pieņemšana veicinātu to, ka mobilie uztvērēji varētu darboties jebkurā mobilās televīzijas apraides tīklā Eiropā, tādējādi palielinot patērētāju uzticēšanos tiem. Mobilās televīzijas ieviešanai būtu vieglāk pieņemt lēmumus par tehniku.

⁷ Atļauju piešķiršanas apakškomitejā.

⁸ *DVB-S* un *DVB-S2* — apraidei pa satelītu, *DVB-C* — apraidei pa kabeli un *DVB-T* — digitālajai virszemes apraidei.

Mobilās televīzijas pakalpojumi Japānā, Dienvidkorejā un ASV tiek veiksmīgi izvērsti, pamatojoties uz vienotu standartu.

Šobrīd Eiropā pastāv **iekšējā tirgus fragmentācijas risks**, jo ir izstrādātas vairākas mobilās televīzijas tehnoloģijas, kas darbojas ar atšķirīgām platformām, tāpēc iepriekš izklāstītie ieguvumi var neīstenoties. Izmēģinājuma un tirgū ieviešanas projektos, kas pamatojas uz virszemes digitālajām tehnoloģijām⁹, lielākajā daļā valstu izmanto **DVB-H**¹⁰, kas ir vispāratzīts kā atklāts un vienkāršs standarts. Citos izmēģinājuma un tirgū ieviešanas projektos izmanto **T-DMB**¹¹. Eiropā sāk izmēģināt arī citas tehnoloģijas¹².

Komisija atbalsta pieeju, ka nozare nosaka standartus un risina savstarpējas savietojamības jautājumus, jo īpaši attiecībā uz tehnoloģiju, kas strauji attīstās. Mobilās televīzijas gadījumā **EMBC** ir atzinusi, ka vienota standarta pieņemšana būtu izdevīga un ļautu Eiropā panākt nozīmīgus apjomradītus ietaupījumus. Tomēr **EMBC** neierosināja vienu noteiktu standartu. Tāpēc šajā jautājumā ir vajadzīgs ieguldīt turpmākas pūles. Attiecībā uz sistēmu, ko **nākotnē varētu izmantot virszemes mobilās televīzijas apraidē Eiropā**, pašreizējā situācijā **DVB-H šķiet esam spēcīgākais kandidāts**. Tas ir patlaban visplašāk izmantotais standarts Eiropā, un tas gūst popularitāti arī pasaulē. Izmēģinājumu nolūkā visā pasaulē, tostarp ASV un Āzijā, ir ierīkoti aptuveni 40 **DVB-H** izmēģinājumu tīkli. 25 no šiem izmēģinājumiem ir īstenoti Eiropā. Eiropas Savienībā izmēģinājumi ir veikti jau 15 dalībvalstīs, bet Itālija bija pirmā valsts, kurā **DVB-H** pakalpojumi tika ieviesti tirgū, un šobrīd tas ir noticis arī Somijā. Francija, Vācija un Spānija arī veic nepieciešamos pasākumus, lai **DVB-H** tīkli uzsāktu darbību 2007. gadā.

Tirgus dalībnieki Eiropā ir izvēlējušies DVB-H standartu vairāku iemeslu dēļ. **DVB-H** ir pilnībā atpakaļsaderīgs ar **DVB-T**. Tas ir īpaši svarīgi, ņemot vērā to, ka Eiropā notiek pāreja uz digitālo apraidi, jo **DVB-T** visā Eiropā izmanto kā virszemes digitālo pārraides sistēmu. Turklāt attiecībā uz zinātību tīkla operatori ir uzkrājuši pieredzi **DVB-T** tīklu izveidē un darbībā. Lielākā daļa Eiropas, ASV un Āzijas ražotāju iesaka izmantot **DVB-H** iekārtu un sistēmu piedāvātos risinājumus, jo **DVB-H** ir pilnībā standartizēta sistēma.

⁹ Tiek izstrādātas arī hibrīdas satelītu/virszemes sistēmas, kas būtu alternatīva tikai virszemes sistēmām un kam būtu lielāks pārklājums nekā tikai virszemes sistēmām. Viena šāda sistēma ir **DVB-SH**, ko veido S-frekvenču joslai pielāgota **DVB-H** sistēma un hibrīda (satelīta/virszemes) darbības koncepcija.

¹⁰ Digitāla videoaprāide rokā turamām galiekārtām — **ETSI** standarts, kas pamatojas uz **DVB-T** standartiem.

¹¹ Virszemes digitāla multivides apraide — **ETSI** standarts, kas pamatojas uz **T-DAB**, iekļaujot arī **DAB-IP** (**IP** televīziju, izmantojot **DAB** protokolu). **T-DMB** izmantoja Vācijā, lai uzsāktu apraidi pasaules futbola čempionāta laikā 2006. gadā. **DAB-IP** šobrīd izmanto Apvienotajā Karalistē.

¹² Konkrēti, **MediaFLO** (**Media Forward Link Only**).

Komisija tāpēc uzskata, ka *DVB-H* veidos pamatu mobilās televīzijas virszemes pakalpojumu veiksmīgai ieviešanai un izplatīšanai ES. Tā atbalstīs nozares dialogu nolūkā panākt vispārēju vienprātību par *DVB-H* ieviešanu. Lai veicinātu šo vienprātību, Komisija grasās veikt nepieciešamos pasākumus, lai ***DVB-H* iekļautu standartu sarakstā**¹³, ko publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*¹⁴. *DVB-H* iekļaušana standartu sarakstā nozīmētu, ka dalībvalstīm būtu pienākums atbalstīt *DVB-H* izmantošanu mobilās televīzijas virszemes pakalpojumu sniegšanā. Komisija aicina nozari nodrošināt, lai visi vēl neatrisinātie intelektuālā īpašuma tiesību jautājumi attiecībā uz *DVB-H* tiktu noskaidroti bez kavēšanās¹⁵. Komisija turpinās sekot līdzi situācijai ES, un 2008. gada vidū tā, iespējams, ierosinās priekšlikumus, tostarp vajadzības gadījumā par nepieciešamajiem pasākumiem, lai panāktu vienota atklāta standarta obligātumu¹⁶.

Turklāt **joprojām nozīmīgs mērķis ir savstarpēja savietojamība**. Iepriekšējā pieredze, proti, interaktīvās televīzijas jomā, ir pierādījusi, ka vienots standarts pats par sevi nav garantija savstarpējai savietojamībai, jo īpaši tajos līmeņos, kas ir augstāki par signāla fizisko pārraidi. Tāpēc Komisija aicinās ieinteresētās personas sadarboties kopēja mērķa labā — nodrošināt patērētājiem pēc iespējas plašāku piekļuvi pakalpojumiem, jo īpaši izmantojot atklātos standartus.

2.2. Jauninājumiem un ieguldījumiem mobilajā televīzijā labvēlīgs tiesiskais regulējums

Valstu pieejas atļauju piešķiršanai mobilās televīzijas jomā ir ļoti atšķirīgas. Daudzās dalībvalstīs mobilajai televīzijai piemēro tos pašus noteikumus, ko apraidei kopumā. Citās — konkrētu noteikumu nav vai arī joprojām apspriež to, kādu tiesisko regulējumu būtu jāpiemēro šiem jaunajiem pakalpojumiem. Pagaidām ir maz pieredzes attiecībā uz gadījumiem, kad apraides pakalpojumiem izmanto tikai un vienīgi mobilo pārraidi (t.i., bez plašsaziņas līdzekļu likumiem atbilstīgas „tradicionālo” apraides programmu licences). Šī situācija rada lielu **regulējuma nenoteiktību** un dažos gadījumos **tiesisku vakuumu**, kas negatīvi ietekmē potenciālos mobilās televīzijas sakaru uzņēmumus iekšējā tirgū.

Mobilās televīzijas ieviešanai ir vajadzīgs pārskatāms un **neapgrūtināošs tiesiskais regulējums**. Kaut gan licenču piešķiršana neapšaubāmi ir valstu kompetencē, nozare cer iegūt informāciju par vispārējo licenču piešķiršanas kārtību un šajā jautājumā vēlas panākt pieņemamu noteiktības pakāpi, jo īpaši attiecībā uz gadījumiem, kad mobilo televīziju ievieš dažādās dalībvalstīs.

¹³ Komisijas 2006. gada 11. decembra Lēmums – Elektronisko komunikāciju tīklu, pakalpojumu un saistīto iekārtu un pakalpojumu standartu un/vai specifikāciju saraksts, ar ko aizstāj visas iepriekšējās versijas (izziņots ar dokumenta numuru C(2006) 6364) (2007/176/EK), OV L 86, 27.3.2007., 11. lpp.

¹⁴ 2002. gada 7. marta Direktīva 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem, (OV L 108, 24.4.2002., 23. lpp.). Minētā procedūra ir izklāstīta 17. panta 1. punktā, kurā paredzētas apspriedes ar dalībvalstīm un turpmāks īpašs Komisijas lēmums par šādu publikāciju.

¹⁵ Ņemot vērā veiksmīgo pieredzi saistībā ar *DVB-T*, *DVB-H* vajadzībām ir izveidots patentu kopfonds.

¹⁶ Kā tas paredzēts Direktīvas 2002/21/EK 17. panta 3. punktā. Šajā nolūkā publicētu paziņojumu *Oficiālajā Vēstnesī* un aicinātu visas ieinteresētās personas piedalīties sabiedriskajā apspriešanā. Jebkādam Komisijas priekšlikumam atbilstīgi 17. panta 3. punktam pievienotu sīki izstrādātu ietekmes novērtējumu.

Nosakot mobilās televīzijas pakalpojumu atļauju piešķiršanas kārtību, ir jāņem vērā iekšējā tirgus vajadzības, un mērķim būtu jābūt nodrošināt **līdzvērtīgus konkurences apstākļus**, lai dažādi tirgus dalībnieki varētu konkurēt uz līdzīgiem nosacījumiem. Lai būtu skaidrs, kādi noteikumi ir piemērojami, un lai izveidotu ieguldījumiem un jauninājumiem labvēlīgu tiesisko regulējumu, nepieciešams saskaņot ES izmantotās regulējuma pieejas. Komisija uzskata, ka mobilās televīzijas pakalpojumi patlaban tikai veidojas un uz tiem nebūtu jāattiecinā nepiemērotas prasības. Piemēram, pakalpojumiem izveides stadijā nav atļauts piemērot obligāto pārraižu saistības¹⁷, un citas saistības, ko parasti uzliek apraidei, var būt nepiemērotas attiecībā uz mobilo televīziju. Dalībvalstis tiek aicinātas noteikt un likvidēt visus šādus regulējuma šķēršļus. Turklāt dalībvalstis nedrīkst aizliegt infrastruktūras koplietošanu¹⁸, un tām ir jāatbalsta līdzāsatrašanās, ja tas ir nepieciešams tīkla izmantošanas veicināšanas nolūkā, vai pat tā jānosaka kā obligāta prasība, ja tas ir vajadzīgs, lai risinātu iespējamās vides problēmas¹⁹.

Regulējuma un atļauju piešķiršanas jomā Komisija veicinās kontaktus starp dalībvalstīm nolūkā apmainīties ar informāciju un noteikt labu praksi. **Komisija sniegs norādes** par regulējuma jautājumiem, tostarp attiecīgajos gadījumos izstrādājot pamatnostādnes un ieteikumus.

2.3. Labas kvalitātes frekvenču spektra nodrošināšana mobilās televīzijas pakalpojumiem

Būtisks faktors, kas ietekmē mobilās televīzijas veiksmīgu ieviešanu, ir radiofrekvenču spektra pieejamība. Frekvenču spektrs ir viens no mobilās televīzijas pakalpojumu svarīgākajiem elementiem, kas ietekmē savstarpēju savietojamību, ērtu izmantojamību patērētājiem un sakaru uzņēmumu izmaksas. Dalībvalstīm un Eiropas Komisijai ir jāapspriežas kopīgi, lai vienotos par frekvenču spektra politiku, kas atspoguļotu patērētāju un nozares vēlmēm atbilstoši, augstu saskaņotības līmeni. Dalībvalstis ir vienisprātis, ka šāda Eiropas mēroga pieeja sniegtu daudzus ieguvumus.

Ņemot vērā nepieciešamību pēc daudzveidīga frekvenču spektra, jauninājumu cikla šajā posmā viens no svarīgākajiem uzdevumiem ir bez kavēšanās nodrošināt piekļuvi vajadzīgajām radiofrekvenču spektra joslām pēc iespējas lielākā skaitā Eiropas reģionu. Tāpēc ir būtiski svarīgi, lai dalībvalstis nodrošinātu, ka mobilās televīzijas pakalpojumiem nekavējoties tiek sniegta piekļuve piemērotām frekvenču spektra joslām.

¹⁷ Universālā pakalpojuma direktīvas 2002/22/EK (OV L 108, 24.4.2002., 51. lpp.) 31. pantā ir paredzēts, ka obligāto pārraižu saistības var noteikt tikai tādiem tīkliem, kuru lietotāju nozīmīgs skaits izmanto tos kā galveno līdzekli radio un televīzijas radījumu saņemšanai.

¹⁸ Dažos tirgos šādas vienošanās ir noslēgtas attiecībā uz GSM un/vai UMTS infrastruktūru, un Komisija tām piemēro atbrīvojumu saskaņā ar ES konkurences noteikumiem. Piemēram, Komisijas 2003. gada 16. jūlija lēmums (Lieta COMP/38.369, *T-Mobile Deutschland/O2 Germany* — tīkla koplietošanas līgums), (OV L 75, 12.3.2004., 32. lpp.), un Pirmās instances tiesas 2006. gada 2. maija spriedums (Lieta T-328/03).

¹⁹ Saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 12. pantu.

Svarīgi aspekti, kas jāpatur prātā, ir Eiropas pāreja uz digitālo televīziju — dažās dalībvalstīs šajā jomā jau ir gūti lieli panākumi — un analogās televīzijas atslēgšana līdz 2012. gadam²⁰. Šā procesa rezultātā atbrīvojas daudz noderīgu frekvenču (tā saucamā **digitālā dividendē**). Lai varētu izmantot ieguvumus no pārslēgšanas un sniegt iespēju Eiropas Savienības mērogā piedāvāt jaunus, inovatīvus pakalpojumus, būtiski svarīga ir saskaņota pieeja šā frekvenču spektra sadalei Eiropas līmenī. Mobilā televīzija ir viena no galvenajiem iespējamiem pakalpojumiem, kuriem jāsaņem ieguvumi no digitālās dividendes²¹. Protams, jāapsver arī citas frekvenču joslas, kā arī grafiks un lietderība. Būs arī nepieciešams izsvērt jautājumus, kas saistīti ar **pārrobežu prasībām**.

Uzskata, ka **UHF joslas frekvenču spektrs** (470–862 MHz) ir mobilajiem multivides pakalpojumiem vispiemērotākais tā tehnisko parametru dēļ. Tas arī sniedz priekšrocības tādā ziņā, ka tas nodrošina *DVB-H* sadarbību ar *DVB-T*. Tomēr šā frekvenču spektra lietojumu ierobežo atšķirīgās valstu pieejas digitālajai dividendei un ES mēroga saskaņotības trūkums. Komisija aicina dalībvalstis daļu no *UHF* frekvenču spektra, līdz ko tas atbrīvojas, darīt pieejamu mobilās televīzijas pakalpojumiem. Komisijas dienesti ir lūguši dalībvalstīm novērtēt iespēju digitālās dividendes **apakšjoslu** rezervēt **mobilajai televīzijai**. **Komisijas paziņojumā par digitālo dividendi**, ko ir plānots izdot 2007. gada beigās, būs izklāstīta Komisijas stratēģija par analogās televīzijas atslēgšanas rezultātā atbrīvotā frekvenču spektra izmantošanu, jo īpaši attiecībā uz *UHF* joslu.

Turklāt Komisija jau sadarbojas ar dalībvalstīm, lai panāktu, ka **ir pieejamas vismaz dažas harmonizētas frekvences**, kas ļautu mobilās televīzijas pakalpojumiem uzsākt darbību. Vairākos tirgos, kuros cits frekvenču spektrs nav pieejams, kā rezerves variantu varētu izmantot tā saucamo **L-joslu** (1452–1492 MHz), ko šobrīd dažās dalībvalstīs izmanto digitālajam radio uz *DAB* tehnoloģijas pamata²². Komisija ir ierosinājusi sniegt piekļuvi šai joslai ar mērķi apmierināt plašāka tehnoloģiju klāsta, tostarp mobilo multivides pakalpojumu, vajadzības.

3. INTEGRĒTA POLITIKA MOBILĀS TELEVĪZIJAS JOMĀ

Šajā paziņojumā galvenā uzmanība ir pievērsta jautājumiem, kas saistīti ar e-sakaru (tehnoloģijas, atļauju piešķiršanas noteikumu un frekvenču spektra politikas) tiesisko regulējumu Eiropas Savienībā. Tomēr panākumi mobilās televīzijas ieviešanā un izmantošanā lielā mērā ir atkarīgi no citiem faktoriem, piemēram, **satura piedāvājuma**. Paredzēts, ka ierosinātā jaunā direktīva par audiovizuālo plašsaziņas līdzekļu pakalpojumiem noteiks modernizētu regulējumu arī mobilās televīzijas saturam — gan tam, ko izplata, izmantojot apraidi, gan pārraidēm pēc pieprasījuma.

²⁰ Šo termiņu atbalsta Padome, tomēr dažas dalībvalstis paredz, ka atslēgšana notiks vēlāk.

²¹ Kā atzīts par telesakariem atbildīgo ES ministru neoficiālajā sanāksmē, ko Somijas prezidentūra sarīkoja Briselē 2006. gada 10. decembrī.

²² Digitālā audio apraide (*DAB*) ir nozīmīga tehnoloģija digitālā radio vajadzībām.

Vēl viens nozīmīgs risināms jautājums ir pirmšķirīga mobilās televīzijas satura piedāvāšana elastīgā veidā, izmantojot vairākas platformas un šķērsojot valstu robežas, tomēr vienlaikus nodrošinot pienācīgu atbildību tiesību subjektiem. Lai būtu iespējams nodrošināt to, ka mobilo televīziju var skatīties jebkurā laikā, jebkurā vietā un izmantojot jebkuru ierīci, ir nepieciešama tāda pieeja un politika attiecībā uz **autortiesībām**, kas jo īpaši varētu ietvert Eiropas mēroga licencēšanu.

Uz mobilo televīziju attieksies arī Komisijas paziņojums par **satura piegādi tiešsaistē**, kuru paredzēts pieņemt 2007. gada laikā un kurā būs iztirzāti daži no šiem jautājumiem.

4. TURPMĀKIE PASĀKUMI

Mobilā televīzija ir jauna konverģējoša platforma, kurai potenciāli varētu būt liela nozīme, apvienojot telekomunikāciju un audiovizuālo pasauli. Konverģence ir viens no *i2010* iniciatīvas pamatprincipiem, radot Eiropā jaunas iespējas uzņēmējdarbībai, jaunas darbvietas un jaunus pakalpojumus patērētājiem, tādējādi sniedzot ieguldījumu Eiropas konkurētspējā un labklājībā. Lai mobilās televīzijas ieviešana un izplatīšana Eiropas Savienībā būtu veiksmīga, to jāatbalsta un šajā nolūkā aktīvi jāsadarbomas visām ieinteresētajām personām. Turpmāk īsumā ir izklāstītas galvenās veicamās darbības.

Dalībvalstis tiek aicinātas:

- veicināt mobilās televīzijas izmantošanu, ņemot vērā vajadzību nodrošināt maksimālu savstarpēju savietojamību. Tostarp dalībvalstīm būtu jārosina *DVB-H* ieviešana savā teritorijā;
- ieviest mobilās televīzijas pakalpojumu sniegšanai labvēlīgu tiesisko regulējumu un sadarboties, lai apmainītos ar informāciju par labu praksi attiecībā uz atļauju piešķiršanas kārtību;
- cik vien ātri iespējams, nodrošināt frekvenču spektra pieejamību mobilajai apraidei, tostarp *UHF* frekvenču joslā, līdzko tā kļūst pieejama.

Nozare tiek aicināta:

- strādāt pie tā, lai panāktu maksimālu savstarpēju savietojamību, jo īpaši veicinot atbalstu vienotam atklātam standartam (*DVB-H*);
- atbalstīt mobilās televīzijas veiksmīgu ieviešanu Eiropā, attiecīgi uzturot dialogu un sadarbojoties.

Komisija:

- veicinās atbalstu vienotam atklātam standartam. Konkrēti, tā rosinās nozares dialogu un gatavosies iekļaut *DVB-H* ES oficiālajā standartu sarakstā;
- sekos līdz tam, kā dalībvalstis īsteno iepriekš minēto pasākumu, un 2008. gada vidū, iespējams, ierosinās priekšlikumus, tostarp, par pasākumiem, lai panāktu vienota atklāta standarta obligātumu, ja tas tiks atzīts par nepieciešamu un lietderīgu;
- sniegs norādes saskaņotas atļauju piešķiršanas kārtības izveidei ES. Tā noteiks Eiropas Savienībā izmantotas labas prakses un atbalstīs to ieviešanu dalībvalstīs;
- izstrādās ES „digitālās dividendes” (*UHF* frekvenču joslas) stratēģiju, kurā būs paredzēts, ka mobilajiem apraides pakalpojumiem sniedz piekļuvi frekvenču spektram.